

فرهنگی هنری

فرهنگ هنری

بزرگ مثل فارابی دربارهٔ آن بحث و صحبت کند و این یعنی نشانه‌ای از قدمت تاریخی موسیقی در خراسان. جوان که بودم یکی از کارهای مهمی که در زندگی ام کردم این بود که این تنبور را ساختم، تنبوری که فارابی دربارهٔ مختصات پرده بندی آن گفته بود و من هم به روش فارابی آن ساز را پرده بندی کردم. جالب این که صداهایش را که شنیدیم دیدیم مشابه همین تنبوری است که امروز در دست نوازندگان است. شبیه همین تار و سه تار است. این نشانه یک هویت ملی است. فارابی هم نمی گوید من این تنبور را اختراع کردم، بلکه می گوید تنبوری که در زمان من متداول است این گونه پرده بندی شده و من آن را شرح می دهم. جالب این که فارابی به تفصیل این ساز را شرح داده است، آن هم برپایه مباحث مربوط به ریاضیات که بسیار کار پیچیده ای است.

● **دیدگاه جالب این سینا درباره موسیقی و طبابت**

صحبت مان از فارابی به این سینا می رسد و نقش آشنایی با موسیقی در طب، استاد فخرالدینی این فصل از گفت و گورا هم با همان صدای دلنشین و لحن موسیقایی خود ادامه می دهد: از طرف دیگر، به این سینا می رسم که او هم از خراسان بزرگ است. آثار او را هم که بررسی می کنیم می بینیم چقدر تمایل داشته است که درباره موسیقی صحبت کند و به گفته خودش، در این عرصه احساس عجز می کند. این سینا وقتی درباره علوم مختلف دنیا صحبت می کند می گوید «این مرد» (یعنی خود ابن سینا) هستم و درباره آن حرف و عمل دارم، اما همین ابن سینا وقتی به موسیقی می رسد می گوید «کو مرد؟». این یعنی مرتبه موسیقی را بوعلی سینا خیلی بالا می داند. نظریات جالبی هم دارد که هنوز مورد بهره برداری هست. مثلا در زمینه وزن در موسیقی، این مطلب را مرتبط با نبض انسان می داند. می گوید یک طبیب باید وزن شناس باشد و موسیقی بداند، باید نبض را حس کند. می گوید نبض مثل یک ستاره است که در بدن می چرخد، اسمش را می گذار ستاره ارغنون و می گوید «در محلی که این ستاره هست، کار دنشاید» یعنی نمی شود آن جا را جراحی کرد. این سینا با دید موسیقایی از طب حرف می زند و به صراحت می گوید که طبیب باید وزن شناس باشد و ریتم موسیقی را بداند. او به دلیل آشنایی با ریتم وزن در طب فوق العاده بوده است و وقتی نبض بیمار را می گرفت می فهمید که مشکل اش چیست. ابن سینا با موسیقی سر و کار داشت و به این دانش دست یافته بود و این هم نشانه ای است که بدانیم نباید موسیقی را دست کم گرفت.

گفت و گوبا هنرمندی که آثارش در خاطر ایرانیان ماندگار شده است

فخرالدینی فخر موسیقی ایران

چنان با «اشتیاق» از هنر سخن می گوید، که می پنداری یکی از «سربداران» است که برای حفظ میراث این مرز و بوم سینه سپر کرده است. عشق و محبت اش به «امام علی (ع)» مصداقی است از روح بلند و معرفت کم مانندش، «یاد یار مهربان» در چشمانش موج می زند و وقتی از «بوعلی سینا» و فارابی می گوید، به یاد می آوری که «روزی، روزگاری، خطه خراسان بزرگ از علم و هنر آن ها بهره مند بوده است.

<div></div>
گفت‌وگو
مصطفی عبدالحی

«ره‌اف‌فخرالدینی» متولد ۱۳۱۶ در تبریز است و از پنج سالگی وارد عرصه موسیقی شد. هنرمندی که نه فقط برای اهالی هنر و فرهیختگان چهره‌ای سرشناس و شناخته شده است، بلکه مردم کوچه و بازار هم با آهنگ های او انس گرفته اند. قدیمی ترها صدای خوش آثارش در فیلم ها و سریال هایی از جمله «روزی الملک» و «مسافر ری» را خوب به یاد دارند و نسل امروز هم او را با کارهایی از جمله موسیقی سریال های «امام علی (ع)»، «کیف انگلیسی» و «آلبوم «اشتیاق» می شناسند. سال ها فعالیت به عنوان رهبر ارکستر ملی ایران و حضور هنر مندانی از جمله استاد محمدرضا شجریان، هوشنگ ابتهاج و علیرضا قربانی در کنار او، نام این هنرمند را در تاریخ فرهنگ و هنر ایران ماندگار کرده است. در سفر استاد فخرالدینی

● خوشبختانه از گذشته دور موسیقی در خراسان وجود داشته، خیلی خوب شد که در است و هنوز هم وجود دارد

● **هزار سال قبل؛ روایت فارابی از تنبور خراسان**

صحبت هایمان با او از هنر خراسان و تاریخچه آن آغاز شد و فرهاد فخرالدینی برایمان از پیشینه فرهنگ و هنر این خطه ایران گفت: خراسان یکی از مهم ترین مراکز هنری و فرهنگی بوده است. یعنی وقتی می گویم خراسان، شامل تمام مناطقی می شود که از نام خراسان بهره گرفته اند و به نام خراسان بزرگ شناخته می شوند. ما فارابی را خراسانی می دانیم، وقتی از فارابی یاد می کنیم، می بینیم که او در کتاب موسیقی کبیر خود که بسیار کتاب وزنی است، مطلب بسیار جالبی دارد که در آن پرده بندی تنبور خراسان را شرح می دهد. فارابی این مطلب را حدود ۱۰۵۰ سال قبل بیان کرده است و این قدمت نشان می دهد سازی به نام تنبور خراسان وجود داشته است که یک فیلسوف و دانشمند

سینما

«حریم شخصی» در مشهد

اکران فیلم سینمایی «حریم شخصی» در پردیس سینمایی هویزه و سیمرغ مشهد آغاز شده است. کارگردان این فیلم سینمایی «احمد معطلی» و تهیه کننده آن عبدالرضا ساعتچی فره است همچنین میلاد کی مرام، اندیشه فولادوند، بهنوش بختیاری، امیر آقایی، مهتاب ثروتی، رعنا آزادی ور، سعید امیرگانی ... از جمله بازیگران آن هستند. درباره فیلم سینمایی «حریم شخصی» آمده است: «این فیلم سینمایی به تأثیرات فضای مجازی بر زندگی افراد می‌پردازد و سه زوج مجبوریت داستان را بر عهده دارند.»

خبر

صد او سینما

درخشش صدا و سیمای استان در اجلاس بین‌المللی فناوری رسانه

صدا و سیمای استان در اجلاس سراسری فناوری رسانه رتبه‌های برتر را کسب کرد. در چهاردهمین اجلاس سراسری و بین‌المللی فناوری رسانه، صدا و سیمای مرکز خراسان رضوی با کسب ۱۱ عنوان و بیشترین امتیاز، حائز رتبه برتر در بین صدا و سیمای مراکز دیگر استان‌ها شد. رتبه‌های صدا و سیمای استان در این جشنواره به شرح زیر است:

۱- تندیس مرکز برتر

۲- لوح مرکز برگزیده

۳- تندیس واحد فرستنده‌های تلویزیونی برتر مرکز

۴- لوح معاون فنی برتر مرکز

۵- لوح مدیر پشتیبانی فنی برتر مرکز

۶- لوح مدیر فرستنده‌های تلویزیونی برتر مرکز

۷- مدیریت برتر ایستگاه‌های تلویزیونی کشور

۸- مدیریت برتر ایستگاه‌های رادیویی کشور

۹- کتاب برتر فنی مرکز با عنوان اصول ارزیابی و کیفیت سنجی دوربین‌های تلویزیونی HD

۱۰- کتاب برتر فنی مرکز با عنوان اتوماسیون رادیویی

۱۱- طرح برگزیده فنی مرکز با عنوان طراحی وساخت

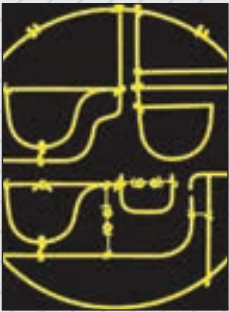
توزیع کننده سیگنال دیجیتال

شایان ذکر است علیرضا شهیدیان استاندار خراسان رضوی نیز در پیامی به محسن نصرپور مدیر کل صدا و سیمای خراسان رضوی با تبریک این موفقیت ابراز امیدواری کرد: به‌جول‌وقوه الهی و عنایت‌ولی نعمتمان حضرت(ض)ا(به‌قلل بالاتر در کشور و حتی فراتر دست پیدا کنید.

نگارخانه

تپش پنجره‌ها برای نور

نمایشگاه نقاشی، نگارگری و گل مرغ «تپش پنجره‌ها... برای نور» در نگارخانه ار تین مشهد افتتاح خواهد شد. در این نمایشگاه آثار هنری «روز به سرفوقی» در معرض دید هنر دوستان قرار خواهد گرفت. نمایشگاه نقاشی، نگارگری و گل مرغ «تپش پنجره‌ها... برای نور» ۳۰ آذر، ساعت ۱۶ افتتاح خواهد شد و تا ۵دی همه‌روزه از ساعت ۱۶ تا ۲۰ پذیرای علاقه‌مندان به هنرهای نقاشی و نگارگری خواهد بود. نگارخانه «ار تین» در خیابان احمدآباد، قائم ۸ واقع شده است.

هنری انتشار فراخوان «خانه بهار»

فراخوان جشنواره هنر شهری مشهد منتشر شد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی مدیریت امور هنری شهرداری مشهد، در این فراخوان محورهای هشت گانه جشنوار ه استقبال از بهار ۹۷ شهرداری مشهد مشخص شده است. یادمان های دایمی، هنرهای موقت شهری، نقاشی دیوار و نقش برجسته، گرافیک شهری، آذین بندی و تزیینات شهری، نمایش های خیابانی و جشن های آیینی، نورپردازی و ویدئوی شهری و گل آرایی شهری هشت محور اصلی این فراخوان است. جزئیات بیشتر در این باره در سایت art.mashhad.ir اثار شده است.

کشتی کفایت کردم. کارگردان این لوکیشن را دیو قرار شد فیلمی در ژانر کودک و نوجوان ساخته شود البته گفتم مسئله ناامیدی در آن نباشد.

● **همه مقصریم**

وی مشکلات اجتماعی و محیط زیستی را به سیاست گذاری مربوط دانست و اضافه کرد: زمانی که فیلم را شروع کردیم عده ای می گفتند اگر عکسی از این

جا بگیرد دستگیر می شوید! اما ما اصولی جلورفتیم و هدف داشتیم چیزی را پنهان نکنیم. گفتیم اگر کاری فرهنگی می خواهد انجام شود باید همه چیز را باشد. این تهیه کننده سینما بیان کرد: همه ما بدون استثنا در خشک شدن این دریاچه مقصریم هر چند عملکرد بعضی از دوستان این دریاچه خشک شد.

● **اگر فیلم را دوباره بسازیم از لهجه ترکی استفاده می کنیم**

وی در پاسخ به دیگر نقدها از جمله این که چرا شخصیت مقابل حسن (کودک آذری)، کودک می جنوبی انتخاب شده است؟ خاطر نشان کرد: ما می خواستیم شخصیتی داشته باشیم که کاملاً در تقابل با شخصیت اصلی باشد یعنی از جایی آمده باشد که آب فراوان است و البته تقابل ظاهری یعنی سیاه و سفید بودن این دو کودک هم مد نظر بود. قلی زاده در پاسخ به سوال دیگری مبنی بر این که چرا در این فیلم بومی از لهجه ترکی استفاده نشده بود؟ اظهار کرد: این نقدر ا قبول دارم و قطعاً اگر مجدد این فیلم را بسازیم از لهجه ترکی برای کودک اهل ارومیه و از زبان عربی برای کودک ک آبادانی استفاده می کنیم اما حین ساخت فیلم به این نکته توجه نداریم. وی درباره نام این فیلم گفت: «گمپچی» کلمه ای ترکی است به معنی کشتی بان که به موضوع و جغرافیای فیلم مربوط است.

برای جبران این فقدان مجبور شده است شخصیتی از جنوب کشور به داستان تحمیل کند تا بتواند اثری مورد قبول ار اته دهد. به هر حال جدای از نقدهای منفی، «گمپچی» ز زبان اتحاد و دوستی بین فرهنگ هاست و مهم تر از همه دغدغه ای جهانی دارد که بی توجهی به محیط زیست را هشدار می دهد.

● **جرقه اولیه فیلم خشک شدن دریاچه ارومیه بود**

پس از اکران نشست نقد و بررسی فیلم «گمپچی» تهیه کننده فیلم سینمایی «گمپچی» در نشست نقد و بررسی این فیلم در خصوص چگونگی انتخاب